

[Начало](#) > 2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде разгледано от съда

2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде разгледано от съда

Какви са етапите на наказателното следствие?

Разследването и наказателното следствие целят събирането на доказателства, свързани с извършено престъпно деяние, и установяване дали един или няколко заподозрени са извършили това деяние.

Държавният прокурор (*Procureur d'Etat*) започва предварително разследване, възложено на полицията, която разпитва възможните извършители, събира доказателства и описва случая в протокол.

Когато разследването приключи, държавният прокурор решава дали да прекрати преписката без по-нататъшни действия, или да предаде обвиняемия на съд, за да бъде съден.

Когато е извършено престъпление или при сложни случаи на деликт, държавният прокурор определя съдия-следовател (*juge d'instruction*), който събира и проверява фактите и обстоятелствата, които са в полза или в ущърб на обвиняемия. Съдията привлича като обвиняем всяко лице, което изглежда замесено в случая, и може лично или посредством полицията да извършва претърсвания, изземвания или други действия. Той може да реши да задържи обвиняемия.

При следствие, най-малкото в случай на престъпление, съдията докладва преписката на държавния прокурор. Последният прави искане за прекратяване на преписката без предприемането на по-нататъшни действия или за предаване на обвиняемия на съд, за да бъде съден. Съвещателният състав (*chambre du conseil*) на районния съд (*tribunal d'arrondissement*) взема решение дали да приеме исканията на държавния прокурор.

Моите права по време на разследването и следствието

- [Разпит/предварително полицейско разследване \(1\)](#)
- [Арест \(включително Европейска заповед за арест\) \(2\)](#)
- [Разпит от съдия-следователя и задържане под стража \(3\)](#)
- [Заседание на съвещателния състав за вземане на решение за освобождаване \(4\)](#)
- [Водене на следствие по случая от държавния прокурор/съдия-следователя и права на защитата \(5\)](#)
- [Процедура по приключване на следствието и предаване на съда \(6\)](#)

Разпит/предварително полицейско разследване (1)

Какво става по време на предварителното разследване?

След подадена жалба от жертва или съставен протокол от полицията за извършено престъпление или деликт, държавният прокурор ръководи предварителното разследване, като цели да установи кой е извършителят на правонарушението. Той може да възложи следствието на съдия-следовател за събиране на доказателства по всякакви случаи на деликт. По отношение на престъпленията сезирането на съдия-следователя е задължително. Всеки един свидетел може да бъде изслушан. Така вие може да бъдете призован от държавния прокурор, полицията или съдия-следователя, за да бъдете изслушан за вашето евентуално участие в случая.

Какво означава да си „обвиняем“?

Вашите права по време на разследването и следствието се пораждат от момента, в който бъдете квалифициран като „обвиняем“ от съдия-следователя, т.е. обвинен в извършването на правонарушение. Вие обаче сте считан за невинен докато не бъдат представени доказателства за вината ви и те бъдат приети от съда.

Какво ще ми кажат за случващото се?

Имате право да бъдете информиран за естеството и причината за обвинението, т.е. за деянията, за които сте обвинен, и за юридическите основания. Това право на информиране цели да ви позволи да подготвите по възможно най-добрия начин защитата си. Информацията трябва да бъде разбираема и пълна и ви се съобщава от служителя на съдебната полиция (*police judiciaire*) или от съдия-следователя.

Ще ми бъде ли предоставен преводач, ако не говоря езика?

Ако не говорите на един от използваните езици от съдебните органи (полиция или съдия-следовател) се използва устен преводач. Той ще преведе всички въпроси и всичките ви отговори.

Арест (включително Европейска заповед за арест) (2)

Какво се случва при заварено престъпление или деликт?

При заварено престъпление или деликт, т.е. ако дадено правонарушение току-що е било извършено, може да бъдете арестуван незабавно от полицията, ако сте заподозрян в извършването на това правонарушение. Може да бъдете задържан май-много за 24 часа от полицията. Може да се изземат предмети, които е възможно да са послужили за извършване на правонарушението. Може да ви бъдат взети пръстови отпечатьци, както и да бъдете фотографирани. Проба от вашата ДНК също може да се вземе. След това ще бъдете предаден на съдия-следовател.

Кога мога да поискам адвокат и как?

Ако сте задържан от служители на съдебната полиция за заварено престъпление или деликт или сте разпитван от съдия-следователя, служителите на съдебната полиция или съдия-следователят са длъжни да ви уведомят за правото ви на съдействие от адвокат и да ви позволят да се свържете с него, за да ви съдейства. Това уведомяване се прави преди да се пристъпи към разпита ви, писмено и срещу подпис на разбираем за вас език.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Полицията трябва писмено да ви информира срещу подпис, на разбираем за вас език, за правото ви да уведомите лице по ваш избор и ви се предоставя телефон. Това може да бъде член на семейството ви или приятел, освен ако интересите на разследването не го допускат.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Още при задържането ви ще бъдете информиран писмено и срещу подпис, на разбираем за вас език, за правото ви да бъдете прегледан незабавно от лекар. Ето защо държавният прокурор винаги може да определи лекар, който да ви прегледа, било по негова инициатива или по искане на член от семейството ви.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм гражданин на друга държава?

Можете да се свържете с лице по ваш избор, следователно и с посолството на вашата страна, ако желаете това.

Може ли да ми бъде извършен телесен обиск?

Ако по време на вашето задържане сте заподозрян в укриване на предмети, които са необходими за разкриване на истината или са опасни за вас или другото, може да ви бъде извършен телесен обиск от лице от същия пол.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, служебните ми помещения, автомобила ми и т.н.?

При предварителното разследване претърсване може да бъде извършено в дома ви, само ако изрично и собственооръчно дадете съгласие за това. При заварено престъпление или деликт, това съгласие не е необходимо и претърсването може да бъде извършено по всяко време на деня или нощта. Претърсването на автомобила ви също е възможно, ако има основателно предположение, че сте извършил престъпление или деликт.

При следствието претърсване може да бъде извършвано в дома ви между шест и половина часа и двадесет часа. Може да получите копие от иззетите ви документи и да поискате иззета вещ да ви бъде върната. Държавата ви връща тази вещ, ако няма нужда от нея за разкриване на истината или за да гарантира правата на страните и ако това връщане не е опасно за което и да е лице или имущество. Връщането може да бъде отказано в случаите, в които законът предвижда конфискуване.

Ще ми поискат ли проби от ДНК, пръстови отпечатьци или други телесни течности?

По нареждане на държавния прокурор или на съдия-следователя или с вашето писмено и предварително съгласие, служител на съдебната полиция може да ви иземе клетъчен материал за изготвяне на сравнителен ДНК профил.

Изземването на клетъчния ви материал може да стане принудително, ако изглежда, че съществува пряка връзка между вас и извършването на въпросните деяния и ако тези деяния се наказват с две или повече години лишаване от свобода.

Вие не може да бъдете принуден да дадете кръвна проба.

Държавният прокурор може да нареди снемането на пръстови отпечатьци, ако изглежда, че сте участвал в заварено престъпление, както и по време на предварителното разследване. Тези отпечатьци могат да се използват по-късно от полицията за превенция, издирване и констатиране на извършването на наказателни правонарушения.

Ако пръстовите отпечатьци са абсолютно необходими за установяването на вашата самоличност, те могат да бъдат поискани в разследването на заварено престъпление или деликт или в предварителното разследване или при съдебна поръчка или при изпълнението на заповед за издирване, издадена от съдебен орган с разрешение на държавния прокурор или на съдия-следователя. Тези отпечатьци могат да се използват по-късно от полицията за превенция, издирване и констатиране на извършването на наказателни правонарушения, освен ако спрямо вас не се проведе никакво съдебно разследване или прилагане на принудителна мярка.

По какъв начин съдия-следователят може да ви разпита?

Ако сте на свобода съдия-следователят може да ви призове с писмо и по-специално със заповед за явяване. Той просто ви задължава да се явите на посочените дата и час и вие ще бъдете изслушан веднага от съдия-следователя.

Той може също да ви издири чрез полицията със заповед за довеждане, ако съдия-следователят счита, че има опасност от укриване, опасност от изчезване на доказателства или ако вие не се явите по негово искане. При престъпление опасността от укриване се презюмира, ако деянието се наказва от закона с наказание за престъпление.

Заповед за арест може да се издаде, ако обвиняемият се укрива или живее в чужбина и ако за деянията, за които е обвинен, може да бъде осъден на лишаване от свобода.

Ако съм гражданин на друга държава, длъжен ли съм да присъствам по време на следствието и мога ли да участвам чрез видеоконференция?

Трябва да присъствате по време на разпит. Участието чрез видеоконференция не е предвидено от закона.

Разпит от съдия-следователя и задържане под стража (3)

За какво разпитва съдия-следователят?

Съдия-следователят сменя вашата самоличност и ви запознава с действията, извършени в хода на производството. След това ви информира за обвиняването ви в престъпление, тоест че занапред вие официално сте обвинен в извършването на някакво правонарушение и ви разпитва за деянията, за които ви е повдигнато обвинение (или „за които сте обвинен“).

Какви са правата ви по време на разпита от съдия-следователя?

Имате право да бъдете информиран за всяко деяние, за което сте обвинен, и за действията, извършени в хода на производството по заварено престъпление или деликт или в хода на предварителното разследване.

Съдия-следователят е длъжен да ви уведоми за правото ви на съдействие от адвокат по ваш избор. Това се прави преди да се пристъпи към разпита ви, писмено и срещу подпис на разбираем за вас език. Ако не изберете адвокат, по ваше искане съдия-следователят трябва да ви определи служебен такъв.

Може да бъдете разпитван единствено в присъствието на вашия адвокат, освен ако изрично се откажете от това.

Въпреки че сте се явили, вие имате право да откажете да отговоряте. Трябва да бъдете информиран за това право.

Имате право по всяко време да промените показанията, които сте направил; самопризнание може да се използва срещу вас само ако е направено свободно и доброволно.

Имате право да задавате въпроси на свидетелите.

Нямате право да влизате в контакт с вашия адвокат до края на първия разпит. С мотивирано решение съдията може да ви забрани да влизате в контакт (да си пишете) с вашите близки най-много за 10 дни.

Ще ми бъде ли предоставен преводач, ако не говоря езика?

Съдия-следователят трябва да използва устен преводач при разпита, който ще преведе всички въпроси и отговори и ще преведе вашите показания при изчитането им.

Мога ли да бъда върнат в страната ми по произход?

Не, ако властите във вашата страна не изискват връщането ви за същото правонарушение и люксембургските власти не приемат следствието или разследването да се проведе във вашата страна, ще бъдете принуден да останете в Люксембург, ако е необходимо — в затвора.

Ще бъде ли поискана информация за мен от регистъра за съдимост?

На практика съдебните органи проверяват криминалното минало чрез извършване на справка и така получават информация за вас и от регистъра за съдимост.

Ще получа ли информация за свидетелите, които свидетелстват срещу мен и за доказателствата, които съществуват срещу мен?

В рамките на правото ви на запознаване с преписката, обикновено чрез вашия адвокат можете да се информирате за свидетелите, които свидетелстват срещу вас и за останалите съществуващи доказателства срещу вас. Имате достъп до вашата преписка след първия разпит. Така по всяко време можете да поискате от съдия-следователя да се запознаете с доказателствата по преписката ви.

Ще бъда ли освободен или ще бъда задържан?

След като ви повдигне обвинение и разпита, съдия-следователят може да ви освободи. Той може също да ви задържи предварително, като издаде заповед за задържане. В такъв случай ще бъдете отведен в ареста от полицията. Ако е необходимо за следствието, съдия-следователят може да ви забрани да влизате в контакт с външния свят. Ако тази забрана отпадне, от затвора можете да телефонирате на близки хора при стриктно спазване на правилника на затвора.

Имате право да искате да бъдете временно освободен във всеки момент от производството. Това освобождаване може да бъде обвързано със задължение за предоставяне на гаранция и налага посочване на съдебен адрес в Люксембург.

Мога ли да напускам страната по време на следствието?

По принцип може да напускате страната по време на следствието, освен ако не сте задържан. Ако обаче е възможно да бъдете осъден на изправително лишаване от свобода или да получите по-тежко наказание (чийто максимум е равен или по-голям от две години лишаване от свобода, ако живеете в Люксембург), съдия-следователят или съвещателният състав могат да ви наложат съдебен контрол, който ще включва задължението например да не се напускат определени от съдия-следователя териториални граници.

Срещу мен вече е възбудено наказателно преследване в друга държава-членка за същото престъпление. Какво става в такъв случай?

При едно и също деяние можете да бъдете наказан само веднъж за същото правонарушение, но двойното наказателно преследване остава възможно, докато няма влязло в сила решение в някоя държава. Ако следствието е в ход в тази държава, може да бъдете екстрадиран в нея, за да бъдете наказателно преследван и съден там, а не в Люксембург.

Заседание на съвещателния състав за вземане на решение за освобождаване (4)

Ако съм задържан, как и от кого трябва да поискам да бъда временно освободен?

Освобождаването може да се иска във всички случаи, т.е. във всеки момент на следствието и без никакви ограничения в броя на исканията. Това е обикновено искане до съвещателния състав на районния съд.

Ако обаче сте временно задържан в затвор, можете да поискате временното си освобождаване и като връчите на персонала обикновено писмено искане.

Какви са процедурата и сроковете?

Произнасянето става в спешен порядък и най-късно в срок от три дни от подаване на искането за временно освобождаване. Като обвиняем вие трябва да бъдете изслушан, а при необходимост — и вашият адвокат. Съвещателният състав на районния съд се произнася въз основа на писмено и мотивирано становище на съдия-следователя.

Може ли да бъда освободен срещу заплащане на парична сума (гаранция)?

Наистина, кодексът предвижда условието за гаранция. Съдът може да ви освободи временно срещу заплащане на такава сума, като я определя по свое усмотрение. Тази сума гарантира явяването ви пред съдия-следователя и в съда и във връзка с изпълнението на присъдата, както и глобите и съдебните разноски.

Ще ми бъде ли наложен съдебен контрол, ако бъда временно освободен?

Освобождаването може да бъде придружено с поставяне под съдебен контрол. Властите могат да ви задължат да спазвате някои задължения, като например да не се срещате с определени лица или да не пътувате.

Може ли решенията на съда да се обжалват?

Ако сте освободен, държавният прокурор може да обжалва решението в едномесечен срок, който започва да тече от постановяването му. В този случай ще останете задържан до постановяване на решението на апелативния съд.

Решението на съда, с което се отказва освобождаването ви, можете да обжалвате пред апелативния съд по всяко време.

Водене на следствие по случая от държавния прокурор/съдия-следователя и правата на защитата (5)

Какви са действията, които може да извърши съдия-следователя?

По време на следствието съдия-следователят може да използва най-различни средства, за да разкрие истината за деянията, които са в основата на извършеното правонарушение.

Така съдията може да извърши претърсване, да изслуша свидетели, да насрочва очни ставки, да нарежда извършването на експертиза или телефонно подслушване или проследяване и евентуално проникване под прикритие.

Мога ли да обжалвам процесуално-следствено действие?

Имате право да искате отмяна на дадено процесуално-следствено действие пред съвещателния състав на районния съд.

Това искане трябва да се направи по време на самото следствие в срок от пет дни, считано от узнаването за действието. Ако не сте поискал отмяната по време на следствието, няма да можете впоследствие да го направите по време на производството в съдебното заседание.

Какви други жалби мога да подам?

Извън случаите на отмяна, по време на следствието имате също право да искате спазването или възползването от дадена от закона възможност или право. Ако получите отказ или няма произнасяне по вашето искане, можете да се позовете на това по-късно на друга инстанция, като изтъкнете, че процесът не е справедлив.

Какви действия мога да поискам да извърши съдия-следователят?

Чрез вашия адвокат можете да поискате от съдия-следователя да извърши определени действия с цел да се докаже вашата невинност. Така можете да поискате претърсване, нов разпит, изслушване на някои свидетели, които ви оневиняват, насрочване на очна ставка или назначаване на експертиза.

Можете да предадете на съдията всякакви документи с цел да докажете вашата невинност или да поискате отмяна на изземването или запорирането на тези документи, предмети или банкови сметки.

Процедура по приключване на следствието и предаване на съд (6)

Какво става при приключване на следствието?

Съдия-следователят издава разпореждане за приключване. Следователно той счита, че е извършил всички необходими действия за разкриване на истината и за предаване на обвинените извършители на съд.

Какви са правата ви след разпореждането за приключване?

Преписката заедно с евентуалното становище на съдия-следователя се предоставя на вас и на вашия адвокат най-малко осем дни преди деня, определен за разглеждане на преписката от съвещателния състав на районния съд. Имате право да се запознаете с цялата информация, събрана в хода на следствието.

Имате право да представите становище, на практика чрез вашия адвокат, преди съвещателният състав да

вземе решението си, издавайки разпореждане за прекратяване (наказателното преследване се прекратява поради липса на доказателства) или разпореждане за предаване на съд (за съдене на обвиняемите).

Можете да обжалвате посочените по-горе решения на съдия-следователя и на съвещателния състав: можете да обжалвате разпореждането на съдия-следователя или решението на съвещателния състав на районния съд. Жалбата се разглежда от съвещателния състав на апелативния съд.

Мога ли да се призна за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Процедура, по която да се признаете за виновен, понастоящем не съществува в Люксембург.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвиненията могат да бъдат променени преди процеса според деянията, разкрити в хода на разследването или на следствието.

Връзки по темата

[Наказателен кодекс \(*Code pénal*\)](#)

[Кодекс за наказателно разследване \(*Code d'instruction criminelle*\)](#)

■ Последна актуализация: 28/10/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.